

Момирка Миловановић

ЉУБАВ У ПЛАМЕНУ

После једне жестоке свађе са њим, пре неколико година, спалила је половину његових и својих писама. Тада је плакала над страницама њиховог романа што је нестајао у пламену. А он је говорио: „Нису важна писма. Важно је да си ти ту, крај мене“.

Сада је имала тврд израз око усана, чврсто решена да се ослободи и друге половине тог сачуваног баласта прошлости, тако непотребног њима, завађеним до неповрата.

Он сада није ни опажао да она спаљује њихова писма, није се држао као оне године када се још неко нежно осећање бунило против вандализма над њиховим сновима о животу, а она се сада није разметала оним што ради, као онда када је хтела да га то рушење заболи.

Јутрос, да би се ослободила тегобе после синоћне свађе, латила се великог спремања у кући и – пронашла остатак својих писама њему, и његових, писаних њој. „Чувај наш дом. Доћи ћу. Чекај ме. И тада ћемо увек бити заједно. И биће нам лепо. И ако не будемо могли да имамо деце – чуваћемо се. Ми смо се нашли. Ми смо рођени једно за друго.“

И сада се они, пред коначни раскид, као „жртвују“ за своју, из љубави рођену шестогодишњу девојчицу. То је он њој рекао. И она њему – синоћ. Зелене муње мржње ломиле су копља у ватреној бици речи што их синоћ рекоше једно другом. Њихова писма била су дневник њихове љубави из времена када нису били заједно.

Он је био у војсци, у херцеговачком кршу, а после на студијама, у граду. Она је чувала њихов мали дом у селу испод једне планине у Србији. Њена су писма тада брижно питала:

„Имаш ли новца? Ја немам ни динара. Плату још нисам примила. Данас ћу позајмити десет хиљада и послаћу ти их одмах...“

А он је заузврат питао:

„Јеси ли купила себи ципеле? Оне су ти исцепане. Знам да су ти ноге мокре и мени је од тога хладно. Не шаљи ми новац! Купи себи ципеле! И пиши! Чувај се! Чувај се за мене! Потребна си ми. Без тебе ја не бих био ја.“

А она:

„Одлазиш, значи, после прекоманде у друго место. Молим те, писмом својим уведи ме и у то место. Онако како ти умеш – до детаља. Хоћу да сам с тобом и тамо... Јутрос сам добра и свесна истине да не смем мислити кроз „ја“ него кроз „ми“, да треба на уму да имам срећу оног кога волим – не само срећу своју, да је срећа у давању, а не само у примању.“

Је ли то писала ова, у егоизму огрезла жена, што је хтела да обузда његову слободу из момачких дана? Жена која није могла да поднесе његове честе одласке од куће и теревенке са пријатељима.

Он је њој писао:

„Боли ме твоја туга, мила. Колико је дубоко схватам! Рођена је из једног рањеног детињства. Понета за цео живот. Видећеш – научићу те да се смејеш, да се радујеш животу. Не бој се туге уз мене.“

А синоћ јој је грубо, ко зна који пут, бацио речи у лице:

„Дојадило ми је с тобом да живим, с тобом увек ћутљивом, далеком, тужном. Да ми није овог детета...“

Горела су, горела писма у богатом пламену:

„Офарбала сам прозоре и врата белом бојом. И дрвене кревете, и стари орман – све у белом. И завесе беле сашила сам и уштиркала. Ја тако волим белу боју! И када сам данас ушла у нашу собу, учинила ми се белом, белом, најбелом на свету. Је ли то симбол наших осећања и наше верности?“

Тај дом бели – је ли то некад била ова кућа коју сада паклом називамо?

„Уписала сам даље студије. Учим овде у селу. Хоћу да се

дограђујем за тебе. Хоћу да се надрастам стално, да се мењам. Учим. И када учим, мислим да то чиним због твоје љубави према мени... Није ми тешко што морам да радим и учим.“

У предаху – између свађа – сећала се једног човека. Можда је са њим могла да нађе ону сањану срећу и мир. То је био онај паклени круг у који су упадали: „Можда би другачије било...“ И опет из почетка – кајања, резигнације, свађе.

Ни једно руку помирења да пружи, да се тргне, да се превазиђе и надрасте.

Већ читав сат писма горе. И речи:

„У свему што радим – налазим тебе. И као да пред собом не смем да будем свесна колико си, ипак, у свему што започнем. Облацим у разнобојна руха своју једину љубав. Једна скривена, суза што дрхти под капком, из страха да те нисам довољно достојна...“

Је ли то писала ова жена којој је сада свеједно шта сада о њој мисли он? Када је све ово почело? И због чега? Је ли и то живот? Је ли и то нормално што је он назива и понижавајућим именима?

„Ужасно ме је раздирала помисао да можеш да будеш потпуно сам. Ти не треба никад да помислиш ни да ћу те у мислима оставити.“

А сада је, ето, њој свеједно што ће он, зловољан и мрачан, остати сам.

„Ослони се на мене. Ти ниси запамтила погинулог оца, ни брата. Бићу ти и брат, и отац, и друг. Чуваћу те.“

Како је све ово другачије од оног што је у писмима било! Чему онда та мртва гомила хартије у кући? Нека ни тога нема! Нека гори! А некад су се зарекли једно другом да ће се, ако љубав између њих ишчезне, лепо разићи и сачувати оно лепо у себи заувек, да својим недостојним понашањем неће запрљати и згазити диван сан о свом животу.

Реч нису одржали. И дете је криво што је ту, међу њима, крвно завађеним.

„Као поема, дивна поема о животу, о човеку, о љубави... Ово твоје писмо после кога остајем без речи, безмерно утопљена у тебе, неповратно одбегла од себе, неизлечиво болесна од тебе... Ја више не постојим. Или – ти си јачи. Ти се ниси изгубио. Ти си ме само у себе примио... И ту ми је топло.“

А сада спавају у одвојеним собама – мржњом одељени, увређени, дететом везани.

„Већ читаве сате у неком сам немиру да ти се можда нешто не деси, да си можда тужан много, да си сам. А ја не могу баш овог часа да те дозовем да се окренеш, да ти се насмешим и руку да ти пружим... Читам много. У неким књигама – сретнем тебе и себе. Грлим тада јунаке што на тебе личе.“

Писма су горела. Свако писмо – дневник, са датумом, часом, па чак и минутом када је писано.

Толико година заједно – да би отишли што даље једно од другог.